

Maria Montessori numea citirea "**interpretarea** unei idei pe temeiul semnelor grafice"¹, conștientă fiind că scrisul precede cititul și că îl pregătește pe copil pentru **citirea sunetelor** care alcătuiesc un cuvânt. Procesul de învățare pornește de la literele abrazive (senzoriale) și cele mobile (pentru formare de cuvinte) incluse în **Kitul Montessori** al Editurii Gama. După învățarea literelor, urmează scrierea lor, nu citirea. În timpul scrierii, copilul trebuie doar să transforme sunetele în litere. În schimb, citirea e un proces mai complicat: cuvântul scris e mai întâi descompus în litere, literele se traduc în sunete, iar sunetele trebuie din nou unite pentru a forma cuvântul rostit. Exersarea scrisului se face cu ajutorul caietelor cu **Activități de scriere Montessori**, iar pasul următor îl reprezintă **Activitățile de citire Montessori**.

Folosiți mai întâi cartonașele detașabile cu imagini, corespunzătoare desenelor din caiet. Pe fiecare cartonaș, denumirea este scrisă cu literele cursive cu care copilul este deja obișnuit. La început, le veți folosi atât pentru a învăța cuvintele, cât și în diverse activități de sortare și clasificare. În acest sens, veți găsi patru cartonașe-categorie pe care le puteți folosi, dar vă încurajăm să căutați împreună și alte criterii de clasificare. Învățarea cuvintelor necunoscute se face cu ajutorul lecțiilor în trei timpi:

- 1. Numea obiectului** • Alegeți 3-5 cartonașe. Așezați-le în spațiul de lucru, întotdeauna dinspre stânga spre dreapta - ordinea citirii, folosită în pedagogia montessoriană. Rostiți clar denumirea fiecăruia.
- 2. Recunoașterea obiectului** • Folosiți această etapă fie în completarea primeia, fie într-o activitate ulterioară. Este cea mai importantă parte a lecției și se recomandă să dureze mai mult decât celelalte. Dați-i copilului cartonașele să le așeze singur. Rostiți câte o denumire și rugați copilul să vă dea cartonașul corespunzător.

3. Reamintirea cuvântului • Nu treceți la această etapă decât dacă aveți convingerea că va fi rezolvată cu succes de copil. După ce copilul a așezat singur cartonașele, arătați-i o imagine și întrebați-l "Ce este ace(a)sta?".

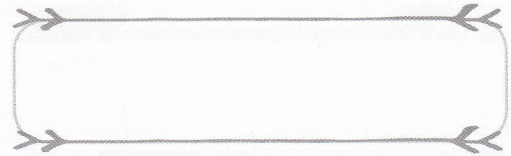
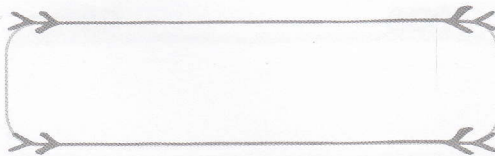
După ce copilul s-a familiarizat cu denumirile propuse, urmează citirea. Primul pas pentru deprinderea citirii este, potrivit pedagogiei montessoriene, nomenclatura - citirea unor nume de obiecte deja cunoscute sau ușor de recunoscut. Dacă Maria Montessori folosea bilețele pe care scria numele unor obiecte, dumneavoastră veți decupa eticheta cartonașelor, urmând semnul de tăiere. Dați copilului câte o etichetă și îndemnați-l să o citească. Deoarece știe literele și sunetele care le corespund, va citi mai întâi "suita de sunete" care alcătuiesc fiecare cuvânt. La început, nu va înțelege ce a citit. Dacă nu a greșit niciun sunet, îndemnați-l să recitească totul mai repede. După câteva repetări în ritm din ce în ce mai alert, copilul își va da seama, cu satisfacție, care este **sensul** cuvântului. Atunci, va putea așeza eticheta sub imaginea potrivită.

Activitatea continuă cu autocolantele incluse în caiet, pe care sunt scrise denumiri corespunzătoare desenelor din caiet, aceleași cuvinte de pe eticheta cartonașelor. După ce reușește să citească un cuvânt, autocolantul poate fi lipit în dreptul ilustrației corespunzătoare.

Nu corectați și nu încercați să ghidați copilul în descoperirea sensului cuvintelor citite. Nu-i răpiți bucuria de a face singur! Limitați-vă doar la a-i cere să repete din ce în ce mai repede cuvântul, până când găsește el însuși sensul. Nu vă temeți că unele cuvinte ar fi "complicate", deoarece aceasta este o prejudecată. Potrivit Mariei Montessori, orice cuvânt, indiferent că este lung sau scurt, implică același efort: acela de a traduce semnele în sunete. Odată ce a recunoscut sunetele, copilul este pregătit să formeze cuvântul.²

Amintiți-vă că nu toți copiii de aceeași vârstă ajung simultan la același nivel. Prin urmare, stimulați interesul copilului față de citit, fără să-l forțați sub nicio formă. Chiar dacă Maria Montessori a descoperit că trecerea de la stadiul scrierii la cel al citirii se face, în medie, în doar 15 zile, rețineți că siguranța lecturii se poate dobândi abia după perfecționarea scrisului. Știa că nu vă grăbiți, ci savurați împreună această etapă minunată a dezvoltării sale!

² În cazul cuvintelor care conțin grupuri de litere ce notează mai multe sunete (ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi), se impun activități separate, cu ajutorul cărora copilul să învețe să recunoască sunetele corecte.

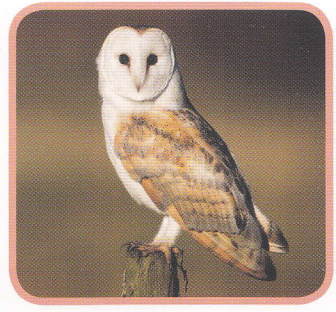

pupăză

ciocănițoare

strigă

bufniță

porumbel

pițigoi

vrabie

cuc

rândunică

lăstun

gaiță

ciocară

ciocănițoare

strigă

bufniță

porumbel

pițigoi

vrabie

cuc

rândunică

lăstun

gaită

cioară

prepelită

fazan

păun

vultur

cormoran

pelican

barză

pescăruș

tucan

colibri